C/2024/6817

29.11.2024

ODPORÚČANIE RADY

z 21. októbra 2024

k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Francúzska

(C/2024/6817)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([3]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík mechanizmus pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä reforiem a investícií s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(2) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([4]) (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšili by sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Francúzsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a fungovanie jednotného trhu javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy v oblasti produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 vydala oznámenie s názvom „Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti“. V uvedenom oznámení sa podrobne opisujú silné stránky a výzvy európskeho jednotného trhu z hľadiska konkurencieschopnosti a na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti sa sleduje ročný pokrok.

(4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024, čím odštartovala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2024, ktoré sú sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Francúzsko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Francúzska na rok 2024. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny ([5]) (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu na rok 2024“) 12. apríla 2024 a spoločnú správu o zamestnanosti 11. marca 2024.

(5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec Únie pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade, zmenené nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 ([6]) o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a zmenenú smernicu Rady 2011/85/EÚ ([7]) o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Cieľom tohto nového rámca pre správu hospodárskych záležitostí je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Nový rámec pre správu hospodárskych záležitostí podporuje aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším vykonávaním. Každý členský štát má Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([8]) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch musí byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa pod ňou udržal. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov uverejnila Komisia 21. júna 2024 usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo svojich výročných správach o pokroku. V súlade s článkami 5 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263 zaslala Komisia členským štátom v príslušných prípadoch referenčné trajektórie a technické informácie. Členské štáty majú predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi

([5]) Odporúčanie Rady z 12. apríla 2024 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „Čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

právnymi rámcami diskutovať o svojich návrhoch strednodobých plánov so svojimi národnými parlamentmi, môžu požiadať nezávislé fiškálne inštitúcie o vydanie stanoviska a môžu uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

(6) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2024 ďalej vyvíja v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Francúzsko predložilo Komisii 28. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Francúzska ([9]), ktoré bolo zmenené 14. júla 2023 na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([10]). Uvoľnenie platieb je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Francúzsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(8) Francúzsko 2. mája 2024 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2024 a svoj program stability na rok 2024 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([11]). V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2024 zohľadňujú aj polročné správy Francúzska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(9) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Francúzska na rok 2024. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Francúzsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Francúzska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Francúzska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(10) Komisia vykonala v súvislosti s Francúzskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Francúzska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené v apríli 2024. Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že vo Francúzsku už neexistujú makroekonomické nerovnováhy. Politické opatrenia pomohli najmä obmedziť zraniteľné miesta, ktoré mali cezhraničný význam a súviseli s konkurencieschopnosťou v kontexte nízkeho rastu produktivity, ale úsilie musí pokračovať. Zraniteľné miesta v súvislosti s vysokým verejným dlhom však pretrvávajú. Cenová konkurencieschopnosť sa od roku 2021 vyvíjala priaznivo, čiastočne vďaka inflácii, ktorá bola nižšia ako u obchodných partnerov. Výsledky v oblasti nákladovej konkurencieschopnosti sú však rôznorodejšie, keďže produktivitu práce usmerňovali dočasné faktory pôsobiace po kríze COVID-19 vrátane neustáleho hromadenia pracovnej sily v niektorých kľúčových odvetviach a politík zameraných na zvýšenie zamestnanosti. V posledných rokoch viedli k solídnemu rastu zamestnanosti. Očakáva sa, že produktivita práce a konkurencieschopnosť sa v budúcnosti zlepšia vďaka plánovaným investíciám a reformám, ktoré by mali podporiť znižovanie dlhu. Dlh súkromného sektora sa počas krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 výrazne zvýšil, ale sprevádzal ho nárast miery úspor domácností a v podnikoch zvyšovanie vlastného imania a akumulácia vankúšov likvidity, ktoré sa v súčasnosti využívajú. Úvery na podnikové investície zostávajú dynamické aj napriek prísnejším finančným podmienkam. Verejný dlh k HDP sa s oživením HDP od roku 2021 mierne znížil na úroveň tesne nad 110 % v roku 2023.

([9]) ST 10162/21 INIT a ST 10162/21 ADD 1.

([10]) Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 14. júla 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Francúzska (ST 11150/23 INIT a ST 11150/23 ADD 1).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (U. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

Predpokladá sa, že v roku 2024 zostane vo všeobecnosti stabilný, ale v roku 2025 sa v dôsledku pretrvávajúcich veľkých deficitov verejných financií a za predpokladu nezmenenej politiky opäť zvýši. Politická reakcia na zraniteľné miesta zistené v súvislosti s konkurencieschopnosťou v kontexte nízkeho rastu produktivity bola vo všeobecnosti primeraná a v nadchádzajúcich rokoch by mala podporovať rast produktivity, ale treba pokračovať v úsilí. Vykonávanie plánu obnovy a odolnosti pomôže ďalej riešiť výzvy v oblasti konkurencieschopnosti a zároveň zlepšiť rast produktivity. Hoci na posilnenie verejných financií sa prijali politické opatrenia, jednoznačne treba vyvinúť väčšie úsilie o zníženie vysokého verejného dlhu. Reformovaný Pakt stability a rastu vrátane uplatňovania postupu pri nadmernom deficite ponúka vhodný a silný mechanizmus dohľadu s cieľom riešiť riziká v oblasti fiškálnej udržateľnosti.

(11) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat, sa deficit verejných financií Francúzska zvýšil zo 4,8 % HDP v roku 2022 na 5,5 % HDP v roku 2023 ([12]), zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 111,9 % HDP na konci roka 2022 na 110,6 % HDP na konci roka 2023. Ako je uvedené v oznámení Komisie z 8. marca 2023 s názvom „Usmernenia týkajúce sa fiškálnej politiky na rok 2024“, Komisia prijíma prvý krok k tomu, aby sa začali postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami. Komisia vydala 19. júna 2024 správu podľa článku 126 ods. 3 zmluvy. V tejto správe sa posudzovala rozpočtová situácia Francúzska, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2023 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. V správe sa dospelo k záveru, že na základe tohto posúdenia a po zvážení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru vypracovaného podľa článku 126 ods. 4 zmluvy Komisia zamýšľa v júli 2024 navrhnúť začatie postupu pri nadmernom deficite pre Francúzsko, a to tak, že navrhne Rade, aby prijala rozhodnutie podľa článku 126 ods. 6 zmluvy, v ktorom sa konštatuje existencia nadmerného deficitu vo Francúzsku.

(12) Rada 12. júla 2022 odporučila Francúzsku ([13]), aby v roku 2023 zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä obmedzením rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov pod úroveň strednodobého rastu potenciálneho HDP ([14]), pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí utekajúcich z Ukrajiny. Francúzsku sa zároveň odporučilo, aby bolo pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Zároveň mu bolo odporučené, aby zvýšilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([15]) v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie reštriktívne, a to na úrovni 0,5 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,3 % HDP a bol v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2023 výšku 0,4 % HDP. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 4,1 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje nárast o 0,1 percentuálneho bodu. Francúzsko financovalo dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie. Financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, napríklad do vývoja a priemyselného zavádzania obnoviteľných a vodíkových nízkouhlíkových riešení, inovačných projektov v oblasti udržateľných poľnohospodárskych systémov, recyklovaných materiálov, inovačných budov, digitalizácie a dekarbonizácie mobility, ako aj investície do tepelnej renovácie budov. Tieto verejné investície sa čiastočne financujú z mechanizmu a iných fondov Únie.

(13) V programe stability na rok 2024 sa v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie, predpokladá rast reálneho HDP na úrovni 1,0 % v roku 2024 a na úrovni 1,4 % v roku 2025, zatiaľ čo predpokladaná inflácia meraná podľa indexu spotrebiteľských cien (CPI) by sa mala v roku 2024 pohybovať na úrovni 2,5 % a v roku 2025 na úrovni 1,7 %. Očakáva sa, že deficit verejných financií klesne v roku 2024 na 5,1 % HDP a v roku 2025 na 4,1 % HDP, pričom pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 zvýšiť na 112,3 % a do konca roka 2025 na 113,1 %. Po roku 2025 má deficit verejných financií podľa projekcií postupne klesnúť v roku 2026 na 3,6 % HDP a v roku 2027 na 2,9 %. Plánuje sa teda, že v roku 2027 sa saldo verejných financií dostane pod referenčnú hodnotu pre deficit stanovenú v zmluve na úrovni 3 % HDP. Na druhej

([12]) Deficit sa v roku 2023 zvýšil najmä v dôsledku značného výpadku príjmov a v menšej miere pomalšieho rastu, než sa očakávalo.

([13]) Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 79).

([14]) Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho HDP Francúzska v roku 2023 odhaduje v nominálnom vyjadrení na 6,4 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátora HDP na rok 2023.

([15]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu Únie. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie. Záporné znamienko ukazovateľa znamená expanzívnu fiškálnu politiku, zatiaľ čo kladné znamienko ukazovateľa znamená reštriktívnu fiškálnu politiku.

strane sa predpokladá, že po roku 2025 sa pomer dlhu verejnej správy k HDP postupne zníži na 112,9 % v roku 2026 a 112,0 % v roku 2027.

(14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 0,7 % v roku 2024 a o 1,3 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) sa má pohybovať na úrovni 2,5 % v roku 2024 a 2,0 % v roku 2025.

(15) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 počíta s deficitom verejných financií vo výške 5,3 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 zvýšiť na 112,4 %. Zníženie deficitu v roku 2024 odráža najmä zrušenie väčšiny núdzových opatrení súvisiacich s energetikou a úspory výdavkov vo výške 0,3 % HDP prijaté vo februári 2024, ktoré čiastočne kompenzuje predpokladaný prudký nárast úrokových platieb z verejného dlhu na približne 2,0 % HDP, spôsobený vyššími sadzbami na nové emisie. Projekcia okrem toho zahŕňa aj vplyv mimoriadnej dane uloženej výrobcom energie a z mimoriadnych finančných ziskov súvisiacich s energiou, ktorý dosahuje výšku 0,1 % HDP. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP v roku 2024 odráža najmä vplyv vysokého primárneho deficitu a rastúcich úrokových platieb, zatiaľ čo vplyv nominálneho rastu na zníženie dlhu bude miernejší ako v posledných rokoch. Podľa odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 reštriktívne v rozsahu 1,1 % HDP.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu sa v roku 2024 budú financovať výdavky vo výške 0,2 % HDP v porovnaní s 0,2 % HDP v roku 2023. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií alebo verejný dlh Francúzska.

(17) Rada 14. júla 2023 odporučila ([16]) Francúzsku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov ([17]) obmedzí v roku 2024 na najviac 2,3 %. Členské štáty boli vyzvané, aby pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a príprave návrhov rozpočtových plánov na rok 2024 zohľadnili, že Komisia navrhne Rade, aby začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Francúzska financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 ([18]) zvýšia o 1,8 %, čo je nižšia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. To je v súlade s odporúčaním Rady.

(18) Rada okrem toho odporučila, aby Francúzsko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 zrušiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a súvisiace úspory využilo na zníženie deficitu verejných financií. Rada ďalej odporučila, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie existujúcich opatrení, Francúzsko má zabezpečiť, aby sa takéto podporné opatrenia zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa čisté rozpočtové náklady ([19]) na núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky odhadujú na 0,9 % HDP v roku 2023, pričom sa predpokladá, že v roku 2024 budú na úrovni 0,2 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,0 % HDP. Predovšetkým sa predpokladá, že strop regulovaných cien elektriny zavedený prostredníctvom zníženia domácej dane z konečnej spotreby elektriny (TICFE) a priamych dotácií, ktorými sa kompenzujú dodávatelia elektriny, zostane v platnosti aj v roku 2024. Ak by sa súvisiace úspory využili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto projekcie by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 0,6 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov ([20]) predstavujú v danom roku reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 1,0 % HDP. Núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky boli zrušené v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady.

([16]) Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 86).

([17]) Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

([18]) Zohľadňujú sa v tom jednorazové opatrenia súvisiace so súdnymi rozhodnutiami vo výške 0,0 % HDP v roku 2024 a vo výške - 0,1 % HDP v roku 2023.

([19]) Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a v príslušných prípadoch po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

([20]) Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez i) prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, ii) jednorazových opatrení, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

Navyše sa predpokladá, že sa súvisiace úspory v plnej miere použijú na zníženie deficitu verejných financií. To je takisto v súlade s odporúčaním Rady.

(19) Rada zároveň odporučila, aby Francúzsko zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov zostanú v roku 2024 stabilné na úrovni 4,1 % HDP. To je v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov Únie vrátane grantov v rámci mechanizmu zostanú v roku 2024 na stabilnej úrovni 0,4 % HDP.

(20) Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a z predpokladu nezmenenej politiky sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2025 na úrovni 5,0 % HDP. Zníženie deficitu v roku 2025 pri nezmenených politikách odráža najmä očakávané oživenie rastu. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 113,8 %. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP je spôsobené najmä vysokými primárnymi deficitmi a rastúcimi úrokovými platbami.

(21) Francúzsko má početné daňové výdavky, ktoré významne zaťažujú rozpočet. Podľa odhadu uvedeného v zákone o rozpočte na rok 2023 dosiahli rozpočtové náklady na 465 spísaných daňových výdavkov v roku 2022 výšku 88 miliárd EUR (3,3 % HDP) bez započítania vplyvu daňového úveru na zamestnanosť a konkurencieschopnosť (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), ktorý bol v roku 2019 zrušený. Najväčšie sumy sa v zákone o rozpočte na rok 2023 stanovili najmä na daňový úver na výskum (*crédit d'impôt recherche*, približne 7 miliárd EUR), daňový úver pre zamestnancov v domácnosti (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 miliardy EUR), 10-percentnú úľavu z dôchodkov a dôchodkových schém (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 miliardy EUR) a 10-percentný príspevok na práce zamerané na zlepšenie, prerobenie, vybavenie a údržbu (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 miliardy EUR). Od roku 2013 sa napriek mnohým pokusom o získanie kontroly nad nákladmi na daňové výdavky a ich počtom tieto výdavky zvýšili v reálnych hodnotách o viac ako 16 %. Hoci daňové výdavky môžu byť motivované cieľmi hospodárskej alebo sociálnej politiky, nemusia predstavovať ten nákladovo najefektívnejší nástroj a v niektorých prípadoch môžu viesť k vážnym hospodárskym deformáciám. Ako naznačil francúzsky dvor audítorov, daňové výdavky znižujú efektívnosť a transparentnosť francúzskeho daňového systému, zavádzajú doň významnú mieru zložitosti a zo širšieho hľadiska spôsobujú deformáciou jednotlivých rozhodnutí straty na alokatívnej efektívnosti. Zákon o viacročnom programovaní verejných financií na roky 2023 – 2027 z novembra 2023 zaviedol konkrétne ustanovenia, ktoré mali za cieľ obmedziť rozpočtový vplyv daňových výdavkov, získať kontrolu nad ich počtom a zefektívniť ich, ale aj zlepšiť transparentnosť komunikácie s parlamentom v rámci výročného rozpočtového postupu. Minulé pokusy však len obmedzene uspeli v znižovaní zložitosti daňového systému a rozpočtových nákladov na daňové výdavky. Keďže v zmysle definície daňové výdavky nepatria do pôsobnosti zavedených rozpočtových kontrol výdavkov, ich obmedzenie by si vyžadovalo podobne rozsiahle monitorovanie, ktoré by dopĺňalo preskúmanie výdavkov zo strany vlády podľa plánu obnovy a odolnosti.

(22) Verejné výdavky Francúzska na úrovni 57,3 % HDP v roku 2023 zostávajú výrazne nad priemerom Únie. V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá podobný rozdiel v rokoch 2024 a 2025. Fiškálna konsolidácia vo Francúzsku si preto vyžaduje rozhodné opatrenia v oblasti verejných výdavkov. Potenciál podporiť takúto konsolidáciu a zníženie verejného dlhu má nový mechanizmus preskúmania výdavkov prijatý zákonom o rozpočte na rok 2023 v kontexte plánu obnovy a odolnosti. Hlavným cieľom tohto nového mechanizmu je vykonávať pravidelné hodnotenia verejných výdavkov s cieľom identifikovať najefektívnejšie výdavky na podporu rastu, sociálneho začlenenia a zelenej a digitálnej transformácie a zároveň dosiahnuť úspory výdavkov tam, kde sa zistí neefektívnosť. Prvá správa s konkrétnymi návrhmi bola parlamentu predložená v júli 2023. Do konkrétnych a kvantifikovaných úsporných opatrení v zákone o rozpočte na rok 2024 sa však podľa všetkého premietla len obmedzene. V budúcnosti by fiškálnej konsolidácii prospelo, keby sa do ďalšieho ročného a viacročného rozpočtového plánovania pravidelné zapracúvali kvantifikované ciele úspory výdavkov z preskúmaní výdavkov.

(23) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné čo najskôr pristúpiť k účinnému vykonávaniu tohto plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Francúzska využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Ak sa majú splniť záväzky plánu obnovy a odolnosti do augusta 2026, je nevyhnutné, aby Francúzsko pokračovalo vo vykonávaní reforiem

a investícií. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(24) Francúzsko má v rámci preskúmania programov politiky súdržnosti v polovici trvania v súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([21]) povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program podporovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), Európskym sociálnym fondom plus (ESF +), Kohéznym fondom a Fondom na spravodlivú transformáciu (FST), pričom má zohľadniť okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne prideľujú finančné prostriedky Únie, ktoré sú súčasťou každého programu. Hoci Francúzsko dosiahlo pokrok vo vykonávaní programov politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, výzvy pretrvávajú. V roku 2023 Francúzsko zaznamenalo mierny rast v celej krajine, hoci medzi regiónmi pretrvávali značné rozdiely, z ktorých niektoré dlhodobo vykazujú pomalý rast. Medzi najvzdialenejšími a metropolitnými regiónmi, ako aj medzi mestskými a nemestskými oblasťami sú významné vývojové nerovnosti. Zásadný význam má zrýchlenie vykonávania programov politiky súdržnosti. Priority dohodnuté v rámci týchto programov sú naďalej relevantné. Zvlášť dôležité je pokračovať v podpore výskumných, vývojových a inovačných činností na regionálnej úrovni, a to najmä posilnením regionálnych inovačných ekosystémov, zlepšovaním strategických zručností a priťahovaním talentovaných ľudí. Osobitnú pozornosť si vyžaduje aj potreba zvýšiť digitalizačnú a inovačnú kapacitu podnikov, a to najmä v regiónoch, ktoré sa ocitli v pasci rozvoja. Naďalej majú zásadný význam priority, ktoré prispievajú k zelenej transformácii, s osobitným dôrazom na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, vývoj inteligentných energetických systémov a opatrenia na podporu energetickej efektívnosti, ako aj adaptáciu na zmenu klímy. V najvzdialenejších regiónoch patrí k najdôležitejším úlohám zásobovanie pitnou vodou, úprava odpadovej vody a zber komunálneho odpadu. Aj naďalej je dôležité aktívne začleňovanie znevýhodnených skupín, akými sú napríklad ľudia s migrantským pôvodom, ale aj cielené investície do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie v súlade s potrebami trhu práce a s osobitnou pozornosťou zameranou na znevýhodnené skupiny. Takisto je kľúčové pokračovať v opatreniach proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu s osobitnou pozornosťou zameranou na deti, prístup k bývaniu a prevenciu núteného vysťahúvania. Francúzsko by takisto mohlo využiť Platformu strategických technológií pre Európu zriadenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 ([22]) s cieľom podporiť priemyselnú transformáciu. Francúzsko by mohlo najmä ďalej rozvíjať potrebné zručnosti, technológie a infraštruktúru a stimulovať zapájanie do nových strategických hodnotových reťazcov (emisne neutrálny priemysel, kritické suroviny, dekarbonizácia energeticky náročných priemyselných odvetví).

(25) Francúzsko čelí okrem hospodárskych a sociálnych výziev, na ktoré sa zameriava plán obnovy a odolnosti a iné fondy Únie, viacerým ďalším výzvam súvisiacim s nedostatkom zručností, nerovnosťami vo vzdelávacom systéme a zhoršovaním výsledkov vzdelávania, pracovnými podmienkami a odbornou prípravou učiteľov, ako aj výzvam súvisiacim s podnikateľským prostredím, výskumom, vývojom a inováciami a zelenou transformáciou. Ak by sa tieto výzvy zvládli, pomohlo by to zlepšiť zručnosti pracovníkov a vzdelávacie výsledky a zvýšiť produktivitu práce. Okrem toho by sa tým mohla zlepšiť aj efektívnosť francúzskych podnikov, ktorá by sa prejavila na zvýšení konkurencieschopnosti francúzskeho hospodárstva. Ďalšie posilnenie konkurencieschopnosti a produktivity práce by zároveň prispelo k podpore udržateľnosti verejných financií.

(26) Medzi hlavné prekážky náboru patrí nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. V roku 2022 to bolo najmä v sektore priemyslu, informačných a komunikačných technológií (IKT) a zdravotníctva a v povolaniach, ktoré si vyžadujú zručnosti potrebné na zelenú transformáciu. Okrem toho 45 % francúzskych malých a stredných podnikov (MSP) v porovnaní s 38 % MSP Únie uviedlo, že je veľmi ťažké nájať zamestnancov so správnymi zručnosťami. Ako jednu z hlavných prekážok pre investície uvádza 83 % francúzskych podnikov v porovnaní s 81 % firiem Únie nedostatok pracovnej sily a zručností. Nedostatok primeraných zručností brzdí investície aj do dekarbonizácie priemyslu. Napriek investíciám do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie pracovníkov, ktoré sú podporované aj z mechanizmu, pretrvávajú ťažkosti, a to najmä pokiaľ ide o oslovovanie nízkokvalifikovaných pracovníkov ([23]) a orientovanie kandidátov na odbornú prípravu pre prioritné odvetvia. V hodnotení predošlých a nedávnych investícií, napríklad investičného plánu v oblasti zručností (*plan d'investissement dans les compétences*), sa zdôrazňuje, že

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj)

([22]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([23]) Osoby s nanajvýš nižším sekundárnym vzdelaním (t. j. ISCED 0 – 2).

len 25 % odbornej prípravy sa vzťahuje na niektoré prioritné odvetvie a 20 % odbornej prípravy je zacielených na povolania, ktoré trpia nedostatkom zručností. V roku 2022 sa na vzdelávaní zúčastnilo len približne 25 % nízkokvalifikovaných dospelých. Účinnosť opatrení na podporu zvyšovania zručností a rekvalifikácie môže byť ovplyvnená klesajúcou výkonnosťou vzdelávacieho systému, keďže základom pre využívanie ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy sú základné zručnosti. Hoci bol investičný plán v oblasti zručností obnovený do roku 2027, objem prostriedkov určených na tento plán sa znížil.

(27) Napriek vysokým verejným výdavkom na vzdelávanie francúzsky vzdelávací systém nedávno zaznamenal výrazný pokles výkonnosti, na ktorom sa výrazne prejavil vplyv sociálno-ekonomického zázemia žiakov. Podľa prieskumu Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA) z roku 2022 nedosiahlo 28,8 % 15-ročných žiakov vo Francúzsku v porovnaní s 29,5 % v Únii požadované výsledky v matematike, 26,9 % v porovnaní s 26,2 % v Únii zaostávalo v čítaní a 23,8 % v porovnaní s 24,2 % v Únii zaostávalo v prírodných vedách. To znamená výsledky okolo priemeru Únie, ktorý sa takisto výrazne zhoršil. Podiel študentov so slabými výsledkami sa od roku 2018 vo všetkých troch predmetoch výrazne zvýšil. Zároveň sa výrazne znížil podiel študentov s najlepšími výsledkami, a to najmä v matematike a čítaní. Klesajúca spôsobilosť v základných zručnostiach je ešte výraznejšia u znevýhodnených 15-ročných študentov vrátane študentov s migrantským pôvodom, ktorí v porovnaní so svojimi rovesníkmi narodenými v danej krajine s rodičmi narodenými v danej krajine čelia dvojnásobnému riziku nedostatočných výsledkov. Zlepšovať výkon študentov v oblasti základných zručností má zásadný význam už od útleho veku. Celkové výdavky na základné vzdelávanie vo Francúzsku sú o niečo nižšie ako priemer OECD. V posledných rokoch sa vykonalo niekoľko opatrení na zníženie nerovností v školách, napríklad v „prioritných vzdelávacích zónach“ sa o polovicu znížila veľkosť triedy. Prvé hodnotenia síce poukazujú na pozitívny vplyv opatrenia na vzdelávacie výsledky žiakov, neprináša však prospech pre 70 % znevýhodnených žiakov žijúcich mimo prioritných oblastí. V roku 2023 ministerstvo školstva podporilo zlepšenie sociálneho mixu v školách tým, že stanovilo nezáväzný cieľ znížiť sociálnu segregáciu vo verejných školách do roku 2027 o 20 % a podpísalo memorandum o porozumení so súkromnými školami. Okrem toho v septembri 2023 bolo prijaté opatrenie, ktorým sa zaviedla hodina diferencovaného vyučovania vo francúzštine a matematike týždenne pre všetkých žiakov a ktoré má potenciál posilniť základné zručnosti. Vplyv týchto opatrení na vzdelávacie výsledky však ešte necítiť a bude opodstatnené vykonať ďalšie hodnotenia. K zlepšeniu výkonnosti a rovnosti vzdelávacieho systému by sa mohlo prispieť prispôsobením zdrojov a metód miestnym podmienkam a potrebám žiakov.

(28) Hoci sa učiteľom v roku 2023 zvýšili mzdy, pretrvávajú obavy o atraktívnosť tohto povolania a nedostatok učiteľov má negatívny vplyv na vzdelávacie výsledky. Francúzsko má jeden z najvyšších pomerov počtu žiakov k počtu učiteľov v Únii. Okrem toho sa čoraz viac spolieha na dočasných učiteľov s nižšou úrovňou kvalifikácie a skúseností a horším prístupom k odbornej príprave, ako majú stáli učitelia, čo môže ovplyvniť kvalitu výučby. Podnikli sa kroky na zlepšenie podmienok učiteľov, v rámci ktorých sa posilnila odborná príprava učiteľov základných škôl vo francúzštine a matematike. Existuje však priestor na ďalšie rozšírenie týchto opatrení, najmä lepším zosúladením počiatočnej a kontinuálnej odbornej prípravy s vyvíjajúcimi sa potrebami všetkých žiakov a poskytnutím väčšej autonómie učiteľom a školám. Hoci zo správy OECD vyplýva, že vysoký stupeň autonómie škôl môže mať pozitívny vplyv na výsledky žiakov (ak sa spája s adresnou zodpovednosťou), francúzsky dvor audítorov varuje, že riaditelia majú v praxi obmedzený priestor prispôsobiť sa potrebám študentov a miestnym podmienkam.

(29) Napriek niekoľkým reformám zameraným na zjednodušenie administratívy podniky vo Francúzsku stále pociťujú vysokú administratívnu záťaž, ktorá má vplyv na inovácie a produktivitu. Podľa prieskumu z roku 2022 považuje zložitosť administratívnych postupov za „veľmi vážny problém“ 49 % podnikov (jeden z najväčších podielov v Únii a nad priemerom Únie, ktorý je 33 %). Francúzsko odhaduje, že uplatňovanie nadmerného počtu pravidiel stojí aspoň 3 % HDP ročne. Podľa návrhov zainteresovaných strán, ako zmierniť administratívnu záťaž, by sa mohlo uprednostniť obmedzenie počtu dokumentov, ktoré sa musia predkladať (zásada „stačí nám povedať len raz“), rozšírenie digitalizovaných postupov a zároveň zachovanie miesta priameho kontaktu s administratívou. Takisto by sa mohli prednostne nahradiť systémy udeľovania povolení jednoduchými vyhláseniami o súlade s platnými podmienkami, alebo v prípade citlivejších sektorov zjednodušiť povolenia skrátením času na rozhodnutie a prijatím tichého súhlasu, ak sa už neuplatňuje.

(30) Francúzsko poskytuje značné verejné finančné prostriedky na podporu výskumu, vývoja a inovácií v podnikoch. Spomedzi krajín Únie venuje jeden z najvyšších podielov svojho HDP na podporu výskumu a vývoja v podnikoch (0,45 % HDP v roku 2021) ([24]). Výskum a vývoj v podnikoch však stagnuje a zostáva pod priemerom Únie (1,43 % HDP v roku 2022). Podľa investičného prieskumu EIB z roku 2023 len 30 % francúzskych podnikov (z ktorých 99,8 % tvoria MSP) investovalo do vývoja nových produktov, procesov a služieb. Ide o jeden z najnižších podielov v Únii. V súvislosti so stagnujúcimi ukazovateľmi spolupráce medzi akademickou obcou a podnikmi ([25]) a klesajúcou atraktívnosťou akademickej kariéry sa očakáva, že vďaka zákonu o plánovaní výskumu a iným oznámeným opatreniam, z ktorých niektoré sú zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti, sa zlepší efektívnosť výskumného systému vďaka posilneniu väzieb medzi vedou a hospodárstvom a zatraktívni sa kariéra vo výskume. Potrvá však určitý čas, kým sa vplyv týchto opatrení prejaví a premietne sa aj v ukazovateľoch. Hoci hodnotenia odhalili závažné nedostatky, na výskum sa uplatňuje nákladný daňový úver. Národná komisia pre hodnotenie inovačných politík (*Commission nationale d'évaluation des politiques d'innovation*) vykonala v roku 2021 hodnotenie, podľa ktorého schéma nemala významný vplyv na väčšie podniky, a to aj napriek tomu, že sa na ne zameriavala podpora. Preto existuje priestor, aby sa táto schéma pre výskum a vývoj lepšie zamerala s cieľom zvýšiť výsledky výskumu a vývoja a zároveň obmedziť jeho náklady. Ďalšie opatrenia na podporu inovácií sú oveľa menej objemné, ale lepšie sa zameriavajú na MSP. Patrí k nim najmä daňový úver na inovácie a status mladých inovačných spoločností (*Jeunes Entreprises Innovantes*), z ktorých začínajúcim podnikom spĺňajúcim osobitné kritériá intenzity výskumu a vývoja a rastu vyplývajú sociálne a fiškálne výhody.

(31) Vo francúzskom energetickom mixe sa v roku 2022 mierne zvýšil podiel fosílnych palív, zatiaľ čo podiel obnoviteľných zdrojov energie predstavoval nízkych 14,6 %. Francúzsko okrem toho nesplnilo svoj cieľ na úrovni Únie na rok 2020 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, za ktorým značne zaostalo. Napriek zvýšeniu inštalovanej kapacity obnoviteľných zdrojov energie v roku 2022, ktoré spôsobil výrazný nárast slnečnej energie, oproti cieľom do roku 2030 Francúzsko v zavádzaní energie z obnoviteľných zdrojov zaostáva, najmä pokiaľ ide o výrobu elektriny. Francúzsko síce oznámilo dodatočné jadrové elektrárne, ale ich výstavba by si vyžadovala určitý čas a potreby elektrifikácie sa budú podľa predpokladov rýchlo zvyšovať. V tomto kontexte by rýchle zavedenie obnoviteľných zdrojov energie prispelo k energetickej bezpečnosti Francúzska a zároveň by znížilo jeho závislosť od fosílnych palív. V marci 2023 Francúzsko prijalo zákon o urýchlení výroby energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorom sa stanovuje, že obce majú časovo a od najnižšej úrovne identifikovať „oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov". Je opodstatnené, aby došlo k jeho rýchlemu vykonaniu. Do polovice apríla 2024 sa však do identifikácie takýchto oblastí zapojilo menej ako 20 % obcí. Okrem toho v jednom z vykonávacích aktov ešte neboli stanovené regionalizované ciele viacročného energetického plánu (*programmation pluriannuelle de l'énergie*), ktorý ešte nebol uverejnený. Zároveň pretrváva potreba zjednodušiť postupy pripojenia k distribučnej sústave na vlastnú spotrebu. Na integráciu zvýšených objemov energie z obnoviteľných zdrojov a zaistenie bezpečnosti dodávok sú potrebné ďalšie investície do elektrizačných sústav a flexibilné riešenia, ako napríklad uskladňovanie.

(32) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2024 odporučila členským štátom eurozóny, aby prijali opatrenia na splnenie odporúčania pre eurozónu na rok 2024, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Francúzska odporúčania 1, 2, 3 a 4 napomáhajú plneniu prvého, druhého, tretieho a štvrtého odporúčania uvedeného v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Francúzsko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov v roku 2025 na mieru, ktorá je okrem iného v súlade s hodnoverným znižovaním dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte a so znížením deficitu verejnej správy smerom k referenčnej hodnote 3 % HDP stanovenej v zmluve. Znížiť zložitosť daňového systému lepším zacielením daňových výdavkov, odstránením tých, ktoré sú najmenej efektívne, a obmedzením ich celkového vplyvu na rozpočet. Pokračovať v úsilí o zvýšenie kvality rozpočtových opatrení, a to aj stanovením kvantitatívnych cieľov pre úspory výdavkov v rozpočtovom plánovaní v stanovenom rámci pre preskúmania výdavkov;

([24]) Podľa výpočtov Komisie je podpora súčtom daňových stimulov vo výške 0,28 % HDP (údaje OECD, naposledy aktualizované v apríli 2024) a priamej podpory (prostredníctvom grantov atď.) vo výške 0,16 % HDP (údaje Eurostatu, naposledy aktualizované 17. marca 2024).

([25]) Ide o spoločné verejné a súkromné vedecké publikácie ako % celkového počtu publikácií; verejné výdavky na výskum a vývoj financované (štátnymi) podnikmi ako % HDP a verejné výdavky na výskum a vývoj financované (štátnymi) podnikmi ako % celkových verejných výdavkov na výskum a vývoj.

2. pokračovať v rýchlom a účinnom vykonávaní plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, čím sa zabezpečí dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti. V kontexte preskúmania týchto programov v polovici trvania sa naďalej zameriavať na dohodnuté priority a zároveň zohľadňovať príležitosti, ktoré poskytuje iniciatíva Platforma strategických technológií pre Európu na zlepšenie konkurencieschopnosti;

3. ďalej riešiť nedostatok zručností, a to aj v povolaniach potrebných na zelenú transformáciu, a podporovať účasť na odbornej príprave, najmä medzi nízkokvalifikovanými osobami. Zlepšiť výkonnosť a spravodlivosť vzdelávacieho systému. Posilniť učiteľské povolanie, a to aj zlepšením pracovných podmienok a odbornej prípravy;

4. zlepšiť podnikateľské prostredie znížením administratívnej záťaže. Zvýšiť intenzitu výskumu a vývoja v podnikoch, a to aj lepším cielením systémov verejnej podpory. Urýchliť energetickú transformáciu rýchlejším zavádzaním energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj tým, že sa prijmú sekundárne právne predpisy, vytvoria sa „oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ a rozšíria sa technológie uskladňovania.

V Luxemburgu 21. októbra 2024

Za Radu

predseda

NAGY I.